

(143. 1.)

GELEIDENDE BRIEF.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, 31 December 1901.

Daartoe gemachtigd door Hare Majesteit de Koningin bij Kabinetsschrijven van heden, n°. 123, heb ik de eer, ter vol-
doening aan het voorschrift van art. 192 der Grondwet, namens

de Koningin, hierbij aan de Staten-Generaal te doen toekomen
het Verslag van den staat der hooge-, middelbare en lagere
scholen over 1900—1901.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
DIJKMEESTER.

(143. 2.)

VERSLAG.

HOOGER ONDERWIJS.

Bij Koninklijke boodschap van 30 Maart 1901 werd aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ter overweging aangeboden een ontwerp van wet tot wijziging van de artt. 11, tweede lid, en 85 bis, laatste lid, der wet tot regeling van het hooger onderwijs. Dit wetsontwerp werd krachtens machtiging der Koningin bij schrijven van den Minister van Binnenlandsche Zaken dd. 18 September 1901 ingetrokken.

Bij Koninklijk besluit van 7 Juni 1901 (*Staatsblad* n°. 143) (bijlage A) werden aangewezen binnenlandsche bijzondere scholen voor hooger onderwijs, bedoeld in art. 85 bis der wet tot regeling van het hooger onderwijs, zooals dat luidt krachtens de wet van 9 Juli 1900 (*Staatsblad* n°. 113).

Bij Koninklijk besluit van 24 Juli 1901 (*Staatsblad* n°. 195) (bijlage B) is nader gewijzigd en aangevuld het, bij de Koninklijke besluiten van 4 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 86), 22 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 119), 28 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 140), 26 April 1895 (*Staatsblad* n°. 77) en 13 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 78), gewijzigde Koninklijk besluit van 27 April 1877 (*Staatsblad* n°. 87), waarbij in de artt. 84, 88 en 92 der wet van 28 April 1876 (*Staatsblad* n°. 102) bedoelde examens en promotiën zijn vastgesteld.

Bij Koninklijk besluit van 23 Februari 1901 n°. 26 (bijlage C) is eene wijziging in de lijst der beambten bij de Rijks-universiteiten, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 12 Februari 1892 n°. 12, gewijzigd bij Koninklijke besluiten van 11 Februari 1893 n°. 8, 14 Februari 1894 n°. 7, 14 Februari 1895 n°. 37, 18 Februari 1896 n°. 18, 23 Februari 1896 n°. 19, 6 Februari 1897 n°. 25, 16 September 1897 n°. 22, 21 Februari 1899 n°. 28 en 17 Februari 1900 n°. 33.

§ 1. RIJKS-UNIVERSITEITEN TE LEIDEN, UTRECHT EN GRONINGEN.

a. COLLEGE VAN CURATOREN.

Bij Koninklijk besluit van 29 Juli 1901 n°. 37 werd aan mr. W. J. VAN WELDEREN baron RENGERS, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als curator der Rijks-universiteit te Groningen en in diens plaats benoemd mr. H. BINNERTS.

Bij Koninklijk besluit van 25 Maart 1901 n°. 56 werd mr. B. TEN BRUGGEN CATE herbenoemd tot secretaris van het college van curatoren der Rijks-universiteit te Groningen.

b. ONDERWIJZENDE PERSONEEL.

Leiden.

Senaat. Op 17 September 1900 droeg de hoogleeraar LORENTZ het rectoraat over aan den hoogleeraar VAN ITERSOM, na verslag te hebben gegeven van de lotgevallen der Universiteit in het afgelopen studiejaar. Na het overlijden van den hoogleeraar VAN ITERSOM op 25 April 1901, werd het rectoraat waargenomen door den oudsten assessor, den hoogleeraar TIELE.

Secretaris van den Senaat was de hoogleeraar VAN DER HOEVEN, assessoren waren de hoogleeraren TIELE, FOCKEMA ANDREË, VREEDE en LORENTZ.

Voorzitter en secretaris der faculteiten waren: van die der godgeleerdheid, de hoogleeraren PIJPER en EERDMANS; van die der rechtsgelerdheid de hoogleeraren OPPENHEIM en TICHELAAR, van die der geneeskunde de hoogleeraren VAN ITERSOM en NOLEN; van die der wis- en natuurkunde, de hoogleeraren HOFFMANN en JANSE en van die der letteren en wijsbegeerte de hoogleeraren VREEDE en UHLENBECK.

Op 8 Februari 1901 hield de rector magnificus bij gelegenheid der herdenking van den dies natalis der Leidsche Universiteit eene rede getiteld: „De beteekenis der lichaamsoefening bij den gezonden en bij den zieken mensch”.

Hoogleeraren en lectoren. Op 10 October 1900 overleed de hoogleeraar SIEGENBEEK VAN HEUKELOM. In diens plaats werd bij Koninklijk besluit van 13 Mei 1901 n°. 5 tot hoogleeraar benoemd dr. G. C. VAN WALSEM; bij hetzelfde besluit werd de hoogleeraar ZAAIJER belast met het onderwijs in de gerechtelijke geneeskunde. De hoogleeraar VAN WALSEM aanvaardde zijn ambt op 21 Juni 1901 met eene rede: „Over den invloed van den vooruitgang der techniek op de beoefening der ziektekundige ontleedkunde”.

Na langdurige ongesteldheid overleed op 17 Maart 1901 de hoogleeraar VAN DER LITH. Bij Koninklijk besluit van 21 Juni 1901 n°. 28 werd tot zijn opvolger benoemd mr. C. VAN VOLLENHOVEN.

Op 25 April 1901 overleed de hoogleeraar VAN ITERSOM. In diens plaats werd benoemd bij Koninklijk besluit van 15 Mei 1901 n°. 63 dr. J. A. KORTEWEG, die op 10 Juli 1901 zijne betrekking aanvaardde met het uitspreken eener rede getiteld: „Over het goed geluk van den heekundige”.

Op 19 Juli 1901 overleed de hoogleeraar TEN BRINK.

Aan de hoogleeraren TIELE en VAN BEMMELEN, die in dit studiejaar den ouderdom van zeventig jaren bereikten, werd, met het einde van den cursus eervol ontslag verleend respectievelijk bij Koninklijk besluit van 6 April 1901 n°. 36 en 20 April 1901 n°. 12. Bij diezelfde besluiten werden in hunne plaats benoemd dr. W. BREDE KRISTENSEN en dr. F. A. H. SCHREINEMAKERS.

De laatstgenoemde was bij Koninklijk besluit van 22 Maart 1901 n°. 70 benoemd tot lector voor de physische scheikunde.

Bij Koninklijk besluit van 31 December 1900 n°. 34 werden dr. E. F. VAN DE SANDE BAKHUYZEN en J. H. WILTERDINK, observatoren bij de sterrenkunde en dr. L. H. SIERTSEMA, conservator bij het natuurkundig kabinet benoemd tot lector buiten bezwaar van 's Rijks schatkist om onderwijs te geven respectievelijk in de sterrenkunde, de leer der astronomische instrumenten en de natuurkunde.

Tot lector voor de Romaansche taal- en letterkunde werd bij Koninklijk besluit van 26 Februari 1901 n°. 51 benoemd dr. J. J. SALVERDA DE GRAVE.

Assistenten. De assistenten in het ziekenhuis P. C. DIJKGRAAF, C. E. BENJAMINS, A. TUYL en P. W. MEHUIZEN werden vervangen door M. STEFFELAAR, J. BRUINING, J. VAN DER HOEVE en R. SCHOLTEN.

De assistent R. SCHOLTEN werd later vervangen door D. B. BOKS. Tot assistent voor de oorheekunde buiten bezwaar van 's Rijks schatkist werd benoemd dr. P. Th. L. KAN.

Aan dr. Ch. M. A. HARTMAN werd op zijn verzoek eervol ontslag verleend als assistent voor de natuurkunde.

De assistent dr. H. J. TAVERNE, F. M. JAEGER werden vervangen door A. STOFFEL en E. D. VAN OORT.